

Openbare zienswijze

Concentratie Vivre en stichting Groenekruis Domicura

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Conclusie	5
3. Afbakening van de relevante markt	6
3.1 Relevante productmarkt	6
3.2 Relevante geografische markt	7
4. Gevolgen van de voorgenomen concentratie	7
4.1 De markten voor extramurale AWBZ-zorg en dagactiviteiten	7
5. Conglomerate marktstructuur na de voorgenomen concentratie	9

1. Inleiding

Op 8 december 2006 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: NMa) een melding ontvangen van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat Vivre te Maastricht en Stichting Groenekruis Domicura (hierna: Domicura) te Maastricht voornemens zijn te fuseren, in de zin van artikel 27, onder a, van de Mededingingswet. De directie Concentratiecontrole van de NMa heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: de NZa) hierover op 12 december 2006 geïnformeerd. De NZa geeft op grond van artikel 9 van het samenwerkingsprotocol tussen de Nederlandse Mededingingsautoriteit en de Nederlandse Zorgautoriteit een zienswijze over deze melding.

In deze zienswijze worden eerst de relevante product- en geografische markten afgebakend. Vervolgens wordt, zo mogelijk, ingegaan op de positie van Vivre en Domicura op de relevante markten, door middel van het berekenen van marktaandelen en de Herfindahl-Hirschmannindex (HHI). De marktaandelen en de HHI worden berekend op basis van de gegevens waar de NZa op het moment van uitbrengen van de zienswijze over beschikt. De NZa is zich ervan bewust dat er, naast het berekenen van de HHI, meerdere manieren bestaan om een analyse te maken van een markt en sluit dan ook niet uit dat op basis van additionele gegevens en andere methoden tot andere conclusies kan worden gekomen. Ten slotte worden in deze zienswijze de gevolgen van de voorgenomen concentratie tussen Vivre en Domicura voor de publieke belangen; kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid, geanalyseerd.

2. Conclusie

Op het gebied van extramurale AWBZ-zorg overlappen de activiteiten van partijen op de relevante productmarkt persoonlijke verzorging en verpleging (PV&VP). Tevens zijn beide partijen actief op het gebied van dagactiviteiten. Op geen van deze (mogelijke) markten voorziet de NZa nadelige gevolgen voor de publieke belangen ten gevolge van de concentratie.

3. Afbakening van de relevante markt

Bij het beoordelen van een concentratie is het afbakenen van de relevante markt een belangrijke eerste stap. Conform eerdere NMa-besluiten en zienswijzen van de NZa zal ook in deze zienswijze van de volgende relevante markten worden uitgegaan.

3.1 Relevante productmarkt

In eerdere besluiten is uitgegaan van een onderscheid tussen intramurale AWBZ-zorg, extramurale AWBZ-zorg en mogelijk dagactiviteiten.¹

Extramurale zorg

de extramurale AWBZ zorg bestaat uit de volgende zes functies:

- persoonlijke verzorging;
- verpleging;
- behandeling;
- ondersteunende begeleiding;
- activerende begeleiding.

Tot en met 2006 behoorde tevens de functie huishoudelijke verzorging tot de extramurale AWBZ-zorg. Deze is per 1 januari 2007 overgeheveld naar de gemeenten in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en valt daardoor buiten het beoordelingskader van de NZa. Vanaf 2007 zal de NZa bij de zienswijzen daarom niet meer ingaan op de functie huishoudelijke verzorging.

Onder de bovengenoemde functies heeft de NMa een aantal relevante productmarkten onderscheiden. Binnen de AWBZ wordt door de NMa onderscheid gemaakt naar de volgende productmarkt:

- persoonlijke verzorging en verpleging (PV&VP).

In het verleden heeft de NMa gesteld dat de functies ondersteunende begeleiding en activerende begeleiding worden gezien als afgeleiden van de positie op de markten voor huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging en verpleging.

De activiteiten van partijen op het gebied van extramurale zorg overlappen elkaar op de functies persoonlijke verzorging, verpleging (productmarkt PV&VP) en ondersteunende begeleiding (OB).

Dagactiviteiten

In eerdere besluiten heeft de NMa aangegeven dat in het midden wordt gelaten of er een productmarkt bestaat voor dagactiviteiten. Er bestaat mogelijke een markt voor dagactiviteiten speciaal en een markt voor dagactiviteiten basis.

In deze zienswijze wordt uitgegaan van aparte relevante productmarkt voor persoonlijke verzorging en verpleging (PV&VP) en van een mogelijke relevante productmarkt voor dagactiviteiten.

¹ Zie bijvoorbeeld de eerste fase besluiten van de Nederlandse Mededingingsautoriteit in zaak 4988/Oosterlengte – Thuiszorg Groningen – Sensire en in zaak 5186/Carint-Reggeland.

3.2 Relevante geografische markt

Extramurale zorg

In eerdere besluiten is uitgegaan van een relevante geografische markt die kleiner of gelijk is aan de zorgkantorregio.

In het onderhavige geval overlappen de activiteiten van partijen in de zorgkantorregio Zuid Limburg. In deze zienswijze wordt bij afwezigheid van data op een lager aggregatieniveau gekeken naar een relevante markt die de gehele zorgkantorregio bevat.

Dagactiviteiten

In eerdere besluiten is in het midden gelaten of de geografische omvang van de markt(en) lokaal of ruimer is.

Voor extramurale AWBZ-zorg wordt in deze zienswijze gekeken naar de zorgkantorregio als relevante geografische markt.

Voor de mogelijke markt van dagactiviteiten wordt in deze zienswijze in het midden gelaten of de relevante geografische markt lokaal of ruimer is.

4. Gevolgen van de voorgenomen concentratie

De gevolgen van de voorgenomen concentratie hangen af van zowel de aanbodstructuur als de compenserende afnemersmacht. Voor meer algemene informatie hierover wordt verwezen naar de zienswijze van NZa inzake Amarant en Zorggroep West- en Midden-Brabant (zaak 5082). De gevolgen van de voorgenomen concentratie voor de markt worden hieronder geanalyseerd.

4.1 De markten voor extramurale AWBZ-zorg en dagactiviteiten

Voor de productmarkt persoonlijke verzorging en verpleging (PV&VP) en de mogelijke productmarkt dagactiviteiten (DA) zijn voor de zorgkantorregio Zuid Limburg in de tabellen 1 en 2 achtereenvolgens weergegeven: de omzet en relatieve marktposities van de betrokken partijen en de concentratie-indicatoren. Deze gegevens zijn gebaseerd op de voorlopige realisatiecijfers van de productie in 2005 zoals die bij de NZa bekend zijn.

Tabel 1*: Omzet, marktaandelen, HHI en totale omzet (in euro, 2005) voor de zorgkantorregio Zuid Limburg op de productmarkt persoonlijke verzorging en verpleging

Instelling	PV	VP	Totaal	Aandeel voor	HHI voor	Aandeel na	HHI na
RIMO	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
RIBW Heuvelland en Maasvallei	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
PepijnPaulus (Zuid-Limburg)	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Radar	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Woon- en Zorgvoorzieningen voor jeugdigen	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Philadelphia Zorg (Zuid-Limburg)	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Daelzicht (Zuid-Limburg)	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Gehandicaptenzorg Limburg (Z-Limb.)	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
WonenPlus	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Woon/Zorgcentrum Beek, Huize Franciscus	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Huize Louise	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Bejaardenzorg De Keerderberg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
KBO Onder de Bogen	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Woonzorgcentrum De Beyart	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Kloosterverzorgingshuis Loreto	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Ouderenzorg Geleen/Stein	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting Christelijke Zorgorganisatie	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Ouderenzorg Novum	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting KIOSO	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting Aanvullende Thuiszorg Limburg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Thuiszorg Centrale Limburg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Centrale Organisatie Thuisverpleging Limburg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Thuiszorg Orbis	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
AristaCura Thuiszorg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
ZorggroepThuis	[...]	[...]	[...]	[20-30]%	[400-900]	[20-30]%	[400-900]
Thuiszorg Westelijke Mijnstreek	[...]	[...]	[...]	[10-20]%	[100-400]	[10-20]%	[100-400]
Family Care	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
RIMO Parkstad	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Pandora Thuiszorg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting NOVIZorg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
G.O.Z.L. Ouderenzorg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Vivre	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Sevagram, Zorgcentra	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorg voor Ouderen Eijsden	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Bejaardenzorg Clara Fey	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorgcentra Maastricht-West	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorggroep Meander Oostelijk Zuid-Limburg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Ambulante Thuis Zorg BV	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Home Care	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Parkstad Thuiszorg	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Home and Travel Care	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorg Groep Beek	[...]	[...]	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting GroenekruisDomicura	[...]	[...]	[...]	[20-30]%	[400-900]	[20-30]%	[400-900]
FUSIE	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	[20-30]%	[400-900]
TOTAAL	[...]	[...]	[...]	100%	[...]	100%	0
Delta HHI	[0-100]						

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat de HHI voor de productmarkt PV&VP lager is dan 1800 en dat de HHI met minder dan 150 punten, namelijk met [0-100] punten, zal stijgen als gevolg van de concentratie.

Voor de productmarkt PV&VP is er, naast de fuserende partijen, een aanbieder met een marktaandeel van eveneens [20-30]%, een aanbieder met een marktaandeel van [10-20]% en een met een marktaandeel van 7% actief. Verder is er een groot aantal kleinere aanbieders op de markt voor persoonlijke verzorging en verpleging actief. Hierdoor lijkt er voldoende druk te zijn van concurrenten in de regio en voorziet de NZa geen nadelige gevolgen voor de publieke belangen betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid.

* In deze openbare versie van de zienswijze zijn delen van de tekst vervangen of weggelaten om redenen van vertrouwelijkheid. Vervangen of weggelaten delen zijn met vierkante haken aangegeven. In het geval van getallen of percentages kan de vervanging hebben plaatsgevonden in de vorm van vermelding van bandbreedtes.

Tabel 2: Omzet, marktaandeelen, HHI en totale omzet (in euro, 2005) voor de zorgkantorregio Zuid Limburg op de mogelijke productmarkt voor dagactiviteiten

Instelling	DA	aandeel voor	HHI voor	aandeel na	HHI na
RIMO	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
PZ Mondriaan Zorggroep	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
PMS Vijverdal	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
PepijnPaulus (Zuid-Limburg)	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Radar	[...]	[20-30]%	[400-900]	[20-30]%	[400-900]
Woon- en Zorgvoorzieningen voor jeugdigen	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Philadelphia Zorg (Zuid-Limburg)	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Daelzicht (Zuid-Limburg)	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Gehandicaptenzorg Limburg (Z-Limb.)	[...]	[10-20]%	[100-400]	[10-20]%	[100-400]
Koraal Groep (Zuid-Limburg)	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
WonenPlus	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Woon/Zorgcentrum Beek, Huize Franciscus	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Huize Louise	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Ouderenzorg Geleen/Stein	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting Christelijke Zorgorganisatie	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Ouderenzorg Novum	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting KIOSO	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting NOVIZorg	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Der Sjtjel	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Xonar	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Orbis (Zuid-Limburg)	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
G.O.Z.L. Ouderenzorg	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Vivre	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Sevagram, Zorgcentra	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorg voor Ouderen Eijsden	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Bejaardenzorg Clara Fey	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorgcentra Maastricht-West	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Zorggroep Meander Oostelijk Zuid-Limburg	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Stichting GroenekruisDomicura	[...]	[0-10]%	[0-100]	[0-10]%	[0-100]
Fusie	nvt	nvt		[0-10]%	[0-100]
TOTAAL	[...]	0	0	100%	0
Delta HHI	[0-100]	Ex post C4 in %	[50-60]%		

Gezien het zeer geringe marktaandeel van partijen na fusie op de mogelijke productmarkt voor dagactiviteiten en de aanwezigheid van een groot aantal concurrenten op deze markt, voorziet de NZa geen nadelige gevolgen voor de publieke belangen betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid.

Op de extramurale AWBZ zorgmarkten PV&VP en op de mogelijke markt voor dagactiviteiten voorziet NZa geen nadelige gevolgen voor de publieke belangen ten gevolge van de voorgenomen concentratie.

5. Conglomerate marktstructuur na de voorgenomen concentratie

In tabel 3 is achtereenvolgens weergegeven de contracterruimte voor de betrokken partijen en het zorgkantoor, alsmede het aandeel van de partijen voor de verschillende AWBZ-sectoren (alle sectoren totaal, en verpleging en verzorging) in de zorgkantorregio Zuid Limburg. Alle bedragen zijn in miljoenen euro (prijsniveau 2005) en zijn gebaseerd op de bij de NZa bekende gegevens. Het betreft de contracterruimte voor zowel intramurale als extramurale AWBZ-zorg.

Tabel 3: Contracteerruimte (in miljoenen euro, 2005) en aandelen voor de zorgkantoorregio Zuid Limburg verpleging en verzorging (V&V). Hierbij is huishoudelijke verzorging buiten beschouwing gelaten.

Zorgkantoorregio Zuid Limburg	Totaal	V&V
Vivre	[...]	[...]
Domicura	[...]	[...]
Totaal partijen	[...]	[...]
Totaal zorgkantoor	[...]	[...]
Aandeel partijen in %	[0-10]	[10-20]

Gezien deze beperkte marktaandelen voorziet de NZa geen negatieve gevolgen voor de publieke belangen betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid.